

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi – Euroopan kielten teemavuodesta 2001

(2000/C 56 E/14)

KOM(1999) 485 lopull. — 1999/0208(COD)

(Komission esittämä 19 päivänä lokakuuta 1999)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN
NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 149 ja 150 artiklan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon,

toimivat EY:n perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen

sekä katsovat seuraavaa:

- 1) EY:n perustamissopimuksen johdanto-osassa todetaan, että jäsenvaltiot ovat ”vakaasti päättäneet edistää kansojensa mahdollisimman korkeaa tiedontasoa luomalla laajat mahdollisuudet koulutuksen saantiin sekä jatkuvan koulutuksen avulla”.
- 2) EY:n perustamissopimuksen 18 artiklassa vahvistetaan kaikille Euroopan unionin kansalaiselle oikeus ”vapaasti liikua ja oleskella jäsenvaltioiden alueella”. Kyky käyttää vieraita kieliä vaikuttaa olennaisesti kykyyn käyttää tätä oikeutta täysipainoisesti.
- 3) Neuvosto tähdensi 12 päivänä kesäkuuta 1995 kielellisestä monimuotoisuudesta Euroopan unionissa antamissaan päätelmissä, että unionissa on säilytettävä kielellinen monimuotoisuus ja edistettävä sen monikielisyyttä tasapuolisesti kaikkia unionin kieliä kunnioittaen ja toissijaisuusperiaate huomioon ottaen. Vuoden 1996 julistamisesta Elinikäisen oppimisen vuodeksi Euroopassa 23 päivänä lokakuuta 1995 tehdyssä Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksessä N:o 2493/95/EY⁽¹⁾ korostetaan elinikäisen oppimisen merkitystä taitojen, myös kielellisten taitojen kehittämiseen koko yksilön eliniän ajan.
- 4) Komission vuonna 1995 julkaisemassa valkoisessa kirjassa koulutuksesta Opettaminen ja oppiminen – kohti kognitiiv-

vista yhteiskuntaa⁽²⁾ asetetaan neljänneksi tavoitteeksi, että jokainen hallitsee kolme yhteisössä käytettävää kieltä. Vuonna 1996 julkaistussa komission vihreässä kirjassa Koulutus – Ammattikoulutus – Tutkimus – Kansainvälisen liikkuvuuden esteet⁽³⁾ todetaan, että ”vähintään kahden yhteisön kielen hallitsemisesta on tullut ehdoton edellytys, joka antaa unionin kansalaisille mahdollisuuden hyötyä sisämarkkinoiden toteuttamisen myötä tarjoutuvista uusista ammatillisista ja henkilökohtaisista mahdollisuuksista”.

- 5) Yhteisön Sokrates-toimintaohjelmasta 14 päivänä maaliskuuta 1995 tehdyllä Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä N:o 819/95/EY⁽⁴⁾ sellaisena kuin se on muutettuna 23 päivänä helmikuuta 1998 tehdyllä päätöksellä N:o 576/98/EY⁽⁵⁾, vahvistettiin heinäkuun 28 päivänä 1989 tehdyllä neuvoston päätöksellä 89/489/ETY⁽⁶⁾ hyväksyttyyn Lingua-ohjelmaan kuuluvat toimenpiteet ja liitettiin ne osittain Sokrates-ohjelman laaja-alaisiin toimintamuotoihin. Toimenpiteet ovat parantaneet tietoa unionissa käytettävistä kielistä sekä lisänneet näin unionin kansojen yhteisymmärrystä ja solidaarisuutta. Joulukuun 21 päivänä vahvistetussa 1998 neuvoston yhteisessä kannassa ehdotetaan, että toimenpiteitä kehitetään ja vahvistetaan Sokrates-toimintaohjelman toisessa vaiheessa⁽⁷⁾.

- 6) Joulukuun 6 päivänä 1994 tehdyllä Euroopan parlamentin ja neuvoston tekemällä päätöksellä 94/819/EY⁽⁸⁾ hyväksytty Leonardo da Vinci -toimintaohjelma on Lingua-ohjelman tulosten pohjalta tukenut toimia, joiden tavoitteena on kielitaitojen kehittäminen ammattikoulutuksen kautta. Tukea kehitetään ja vahvistetaan Leonardo da Vinci -toimintaohjelman toisessa vaiheessa, joka hyväksyttiin 26 päivänä huhtikuuta 1999 neuvoston päätöksellä 1999/382/EY⁽⁹⁾.

⁽²⁾ Komission valkoinen kirja koulutuksesta Opettaminen ja oppiminen – kohti kognitiivista yhteiskuntaa (perustuu asiakirjaan KOM(95) 590 lopullinen, 29. marraskuuta 1995). Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimisto, Luxemburg, 1995.

⁽³⁾ Komission vihreä kirja Koulutus – Ammattikoulutus – Tutkimus – Kansainvälisen liikkuvuuden esteet (perustuu asiakirjaan KOM(96) 462 lopull., 2. lokakuuta 1996), Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimisto, Luxemburg, 1996.

⁽⁴⁾ EYVL L 87, 20.4.1995.

⁽⁵⁾ EYVL L 77, 14.3.1998, s. 1.

⁽⁶⁾ EYVL L 239, 16.8.1989.

⁽⁷⁾ EYVL C 49, 22.2.1999, s. 42.

⁽⁸⁾ EYVL L 340, 29.12.1994.

⁽⁹⁾ EYVL L 146, 11.6.1999, s. 33.

⁽¹⁾ EYVL L 256, 26.10.1995.

- 7) Marraskuun 21 päivänä 1996 tehdyllä neuvoston päätöksellä 96/664/EY hyväksyttiin monivuotinen ohjelma yhteisön kielellisen monimuotoisuuden merkityksen korostamiseksi tietoyhteiskunnassa.
- 8) Henkilöiden vapaata liikkuvuutta käsitellyt korkean tason asiantuntijaryhmä pitää komissiolle 18 päivänä maaliskuuta 1997 esitetystä raportista ⁽¹⁾ kielten paljoutta Euroopassa aarteena, joka on turvattava, sekä esitti toimenpiteitä kielikoulutuksen ja kielten käytön edistämiseksi yhteisössä.
- 9) EY:n perustamissopimuksen 5 artiklassa määritellyn toissijaisuusperiaatteen mukaisesti todetaan, etteivät jäsenvaltiot voi riittävällä tavalla toteuttaa suunnitellun toiminnan tavoitteita muun muassa sen vuoksi, että tarvitaan yhtenäistä koko yhteisön laajuisia tiedotuskampanjaa, jolla vältetään päällekkäisyyttä ja saadaan aikaan mittakaavaetuja. Yhteisön toiminnan kansainvälisen luonteen vuoksi nämä tavoitteet voidaan paremmin saavuttaa yhteisön toimin. Tämä päätös ei ylitä sitä, mikä on tarpeen mainittujen tavoitteitten saavuttamiseksi.
- 10) Asianmukainen yhteistyö Euroopan yhteisön ja Euroopan neuvoston välillä on tärkeää, jotta voidaan varmistaa yhteisön tasolla toteutettavan toiminnan ja toisaalta Euroopan neuvoston toimien johdonmukaisuus. Yhteistyö mainitaan nimenomaisesti yhteisön perustamissopimuksen 149 artiklassa.
- 11) Tällä päätöksellä vahvistetaan ohjelman koko kestoajaksi rahoituspuitteet, joiden osoittamaa määrää budjettivallan käyttäjä pitää talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta ja talousarviomenettelyn parantamisesta 6 päivänä toukokuuta 1999 Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välillä tehdyssä toimielinten sopimuksessa ⁽²⁾.

- 12) Toukokuun 4 päivänä 1999 annetussa Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission yhteisessä julistuksessa ⁽³⁾ vahvistetaan Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyyn uuteen yhteispäätösmenettelyyn sovellettavat käytännön menettelytavat,

OVAT TEHNEET TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Euroopan kielten teemavuoden julistaminen

1. Vuosi 2001 julistetaan "Euroopan kielten teemavuodeksi".

⁽¹⁾ Report of the High Level Panel on the Free Movement of Persons, chaired by Mrs Simone Veil, Chapter V. Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimisto, Luxemburg, 1998 – Raporttia ei ole julkaistu suomeksi.

⁽²⁾ EYVL C 172, 18.6.1999.

⁽³⁾ EYVL C 148, 28.5.1999.

2. Teemavuoden aikana toteutetaan kielisiin liittyviä tiedotus- ja edistämistoimia, joilla pyritään rohkaisemaan jäsenvaltioiden alueella laillisesti asuvia ihmisiä opiskelemaan kieliä. Erityisesti pyritään lisäämään väestön tietoja kielellisten taitojen vaikutuksesta elämänlaatuun ja taloudelliseen kilpailukykyyn. Toimenpiteiden piiriin kuuluvat yhteisön viralliset kielet samoin kuin iiri, lëtzebuerg ja muut jäsenvaltioiden tunnustamat kielet.

2 artikla

Tavoitteet

Euroopan kielten teemavuodella on seuraavat tavoitteet:

- a) Tiedotetaan Euroopan unionin rikkaasta kielellisestä monimuotoisuudesta.
- b) Tiedotetaan mahdollisimman laajalti monipuolisen kielitaidon hyödyistä ja sen keskeisestä merkityksestä ihmisen henkilökohtaisen kehityksen ja kulttuurienvälisen yhteisymmärryksen kannalta sekä pyrittäessä hyödyntämään Euroopan kansalaisuuteen perustuvia oikeuksia täysimittaisesti ja lisäämään yksittäisten ihmisten, yritysten ja koko yhteiskunnan taloudellista potentiaalia.
- c) Edistetään kaikkien jäsenvaltioiden alueella laillisesti asuvien mahdollisuuksia elinikäiseen kielten ja niihin liittyvien taitojen oppimiseen iästä, taustasta tai aiemmasta koulutuksesta ja toiminnasta riippumatta.
- d) Kerätään ja levitetään tietoja kieltenopetuksesta ja -opiskelusta samoin kuin niistä taidoista, menetelmistä ja välineistä, jotka auttavat opetusta ja opiskelua tai helpottavat erikielisten ihmisten keskinäistä kommunikointia.

3 artikla

Toimien sisältö

Edellä 2 artiklassa asetettujen tavoitteitten saavuttamiseksi toteutettaviin toimiin voivat sisältyä erityisesti:

- yhteisen tunnuksen ja tunnuslauseiden käyttö
- yhteisön laajuinen tiedotuskampanja
- yhteisön tasolla, useissa tai yksittäisissä jäsenvaltioissa, alueellisesti ja paikallisesti järjestettävät kokoukset ja tapahtumat
- yhteisön tasolla, useissa tai yksittäisissä jäsenvaltioissa, alueellisesti ja paikallisesti järjestettävät kilpailut ja vastaavasti jaettavat palkinnot
- taloudellinen tuki kansainvälisille, kansallisille, alueellisille ja paikallisille aloitteille, joilla edistetään Euroopan kielten teemavuoden tavoitteita.

Toimien yksityiskohdat esitetään liitteessä.

4 artikla

Täytäntöönpano

1. Komissio vastaa tämän päätöksen täytäntöönpanosta.
2. Kukin jäsenvaltio nimeää asianmukaisen elimen, joka organisoii valtion osallistumisen teemavuoteen ja vastaa tämän päätöksen mukaisten toimien koordinoinnista ja täytäntöönpanosta jäsenvaltiossa, myös avustamalla 7 artiklassa säädetyn valintamenettelyn toteuttamisessa.

5 artikla

Komitea

Komissiota avustaa neuvoa-antava komitea, joka muodostuu jäsenvaltioiden edustajista ja jonka puheenjohtajana on komission edustaja.

Komission edustaja tekee komitealle ehdotuksen toteutettavista toimenpiteistä. Komitea antaa, tarvittaessa äänestettyään, ehdotuksesta lausuntonsa määräajassa, jonka puheenjohtaja voi asettaa asian kiireellisyyden mukaan.

Lausunto merkitään pöytäkirjaan. Lisäksi jokaisella jäsenvaltiolla on oikeus pyytää, että sen kanta merkitään pöytäkirjaan.

Komission on, niin suurelta osin kuin mahdollista, otettava huomioon komitean lausunto. Sen on ilmoitettava komitealle, millä tavoin lausunto on otettu huomioon.

6 artikla

Rahoitusjärjestelyt

1. Luonteeltaan koko yhteisön kattavat toimet, jotka vastaavat liitteen osassa A esitettyä, voidaan rahoittaa kokonaan yhteisön talousarviosta.
2. Luonteeltaan paikallisille, alueellisille, kansallisille tai kansainvälisille toimille, jotka vastaavat liitteen osassa B esitettyä, voidaan myöntää yhteisön talousarviosta yhteisrahoitusta määrää, joka vastaa enintään 50:tä prosenttia toimen kokonaistalouksista.

7 artikla

Hakemus- ja valintamenettely

1. Haettaessa toimelle yhteisön yhteisrahoitusta 6 artiklan 2 kohdan nojalla hakemukset on toimitettava komissiolle 4 artiklan 2 kohdan mukaisesti nimetyn elimen kautta.
2. Komissio päättää toimille 6 artiklan nojalla myönnettävästä kokonais- tai yhteisrahoituksesta 5 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti. Komissio varmistaa, että rahoitus jaetaan tasaisesti jäsenvaltioiden ja asiaan liittyvien eri toimintalojen kesken.

8 artikla

Yhtenäisyys

Komissio varmistaa yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa seuraavat seikat:

- Tämän päätöksen mukaiset toimet ovat johdonmukaisia muiden, erityisesti koulutukseen liittyvien yhteisön toimien ja aloitteitten kanssa.
- Teemavuoden ja toisaalta muiden olemassa olevien yhteisön, jäsenvaltioiden ja alueellisten aloitteitten ja voimavarojen keskinäistä täydentävyyttä hyödynnetään mahdollisimman hyvin, mikäli nämä aloitteet ja voimavarat voivat edesauttaa teemavuoden tavoitteitten saavuttamista.

9 artikla

Talousarvio

1. Rahoituspuitteiksi tämän toimen täytäntöönpanoa varten 1 päivänä tammikuuta 2001 alkavalle ja 31 päivänä joulukuuta 2001 päättyvälle kaudelle vahvistetaan 8 miljoonaa euroa.
2. Budjettivallan käyttäjä myöntää määrärahat rahoitusnäkymien asettamisrajoissa.

10 artikla

Kansainvälinen yhteistyö

Komissio voi teemavuoden puitteissa ja 5 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen tehdä yhteistyötä asiaan liittyvien kansainvälisten organisaatioiden kanssa. Erityisesti komissio toteuttaa asianmukaiset järjestelyt yhteistyön tekemiseksi Euroopan neuvoston kanssa.

11 artikla

Seuranta ja arviointi

Komissio toimittaa viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2002 Euroopan parlamentille, neuvostolle, talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle kertomuksen tässä päätöksessä mainittujen toimien täytäntöönpanosta ja tuloksista sekä näitä toimia koskevan yleisarvion.

12 artikla

Voimaantulo

Tämä päätös julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*. Se tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan.

LIITE

1. Päätöksen 3 artiklassa tarkoitettujen toimien luonne

A. Toimet, joille voidaan myöntää 100 prosentin rahoitus yhteisön talousarviosta

1. Kokoukset ja tapahtumat

- a) koko yhteisön tasoisten kokousten järjestäminen
- b) kielellisestä monimuotoisuudesta tiedottavien tapahtumien järjestäminen mukaan luettuna teemavuoden aloitus ja päättäminen
- c) yhden tai useamman teemavuotta esittelevän tilaisuuden järjestäminen kussakin jäsenvaltiossa.

2. Tiedotus- ja edistämiskampanjat, joihin sisältyy

- a) tunnuksen ja tunnuslauseiden laatiminen teemavuodelle käytettäväksi kaiken teemavuoteen liittyvän toiminnan yhteydessä
- b) yhteisön laajuinen tiedotuskampanja
- c) välineiden laatiminen käytettäväksi koko yhteisössä tiedottamiseen menestyksekkään kieltenopiskelun edellytyksistä sekä tehokkaasta opetus- ja opiskelutekniikasta
- d) teemavuoden saavutuksia ja sen teemoista saatavia kokemuksia esiin tuovien Euroopan laajuisten kilpailujen järjestäminen.

3. Muut toimet:

Yhteisön laajuiset selvitykset ja tutkimukset, joilla pyritään erityisesti tekemään selkoa seuraavista seikoista:

- kieliin ja niiden käyttöön sekä kieltenopetukseen ja -opiskeluun liittyvä tilanne Euroopassa
- eri kohderyhmien teemavuoden tavoitteisiin liittyvät odotukset
- keinot, joilla yhteisö voisi täyttää edellä mainitut odotukset teemavuoden kuluessa ja sen jälkeen erityisesti yhteisön koulutusalan ohjelmien kautta
- teemavuoden tehokkuudesta ja vaikutuksista tehtävät arviot.

B. Toimet, joille voidaan myöntää yhteisörahoitusta yhteisön talousarviosta

Paikallisille, alueellisille, kansallisille ja kansainvälisille toimille voidaan tietyin edellytyksin myöntää rahoitusta yhteisön talousarviosta enintään 50 prosenttia niiden kustannuksista ehdotetun toimen luonteen ja tilanteen mukaan. Tällaisia toimia voivat olla mm. seuraavat:

1. teemavuoden tavoitteisiin liittyvät tapahtumat
2. muut kuin tämän liitteen kohdassa 1 A kuvatut tiedotustoimet ja hyvien toimintatapojen levittämiseen liittyvät toimet
3. palkinnot ja kilpailut
4. muut kuin edellä kohdassa 1 A mainitut selvitykset ja tutkimukset
5. muut kieltenopetusta ja -opiskelua edistävät toimet, mikäli toimiin ei voi saada rahoitusta käynnissä olevista yhteisön ohjelmista tai aloitteista.

Toimet, jotka eivät saa rahoitustukea yhteisön talousarviosta

Yhteisö antaa moraalisen tuensa, johon kuuluu kirjallinen valtuutus käyttää teemavuoden tunnusta ja muuta siihen liittyvää aineistoa, julkisten tai yksityisten organisaatioiden aloitteille, kun organisaatiot pystyvät osoittamaan komissiota tyydyttävällä tavalla, että aloitteet ovat käynnissä vuoden 2001 aikana ja todennäköisesti auttavat merkittävästi teemavuoden tavoitteista yhden tai useamman saavuttamisessa.

2. Tekninen tuki

Toimea toteuttaessaan komissio voi käyttää apunaan teknistä apua tarjoavia organisaatioita. Apu voidaan rahoittaa ohjelman kokonaismäärärahoista. Komissio voi samoin ehdoin käyttää myös asiantuntija-apua.